www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXXI. Число 123. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 26. мая, 1923. VOL. XXXI. No. 123. Jersey City, N. J., Saturday, May 26, 1923. THREE CENTS

ФІНАНСОВІ ІНСТИТУЦІЇ ПЕРЕСТАЮТЬ ДАВАТИ ПОЗИЧКИ НА БУДІВЛІ

НЮ ЙОРК, 24. мая. — Згідно зі загрозою деяких банків, що перестануть давати позички тим будівляним підприємцям, які виявляють охоту до згоди зі страйкуючими будівляними юніями, богато фінансових інституцій, які спеціяльно посвячувалися видаванню будівляних позичок, почало вже відмавляти фінансові кредити будівляному промислови.

Що правда, вони заперечують, буцімто змечнение позичок стояло в якій злуці зі страйками та заявою банкирів, а складають всю вину на нещасність ринку.

НОВИЙ БУДІВЛЯНИЙ СТРАЙК

НЮ ЙОРК, 24. мая. — Всі будівляні робітники, заняті кладенням вапна та цегол при нових будовах в цілім повіті (квартіі) Гадсон, в стейті Ню Джерзі, вийшли на страйк, бо підприємці не захотіли відвернути їх робітничої плати з 7 долярів в день на 8 долярів. З ними вийшли на страйк очевидно автоматично й мулярі, разом понад тисячу людий.

Товариство будівляних підприємців Гудсонського повіту зібралося на нараді в сій справі. Зарядчики товариства подали до газет заяву, що мовляв вони не знають зовсім, чому робітники вийшли на страйк.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ СТАВИТЬ РІШУЧІ ДОМАГАННЯ ДО МОРЯЦЬКОЇ ЮНІЇ

СІЕТЛ, Вашінґтон, 24. мая. — Уряд Американської Федерації Праці предложив Центральній Робітничій Раді міста Сієтл домагання, щоби всі морядькі юнії міста заявилися отверто в справі своїх звязків з Промисловими Робітниками Світа, в справі зносин з совєтським урядом в Москві та своєї льояльности для Федерації Праці.

Хоча Федерація Праці зажадала відповіди до двох тижнів і сей речинець уже проминув, морядька юнія ще не відповіла.

ЗАХОДИ КОЛО ПОСТАВЛЕННЯ КАНДИДАТУРИ БОРИ НА ПРЕЗИДЕНТА

КОЛАМБАС, Огайо, 24. мая. — Місцевий Комітет Сорок-Осьми вже почав акцію за поставленням кандидатури сенатора Бори на президента Злучених Держав. Комітет розіслав вже до підпису петиції, хоча стейтовий секретар Браву повідомив комітет, що підписуванне петиції не важне так довго, поки уряд не дістане власноручно підписаної заяви Бори, що він годиться бути кандидатом.

ЗНОВА НОВЕ ГОРЯЧИНЕ РОЗПОРЯДЖЕННЯ

ВАШІНҐТОН, 24. мая. — Урядовці заповідають видане в короткім часі нових розпорядків про вожение алькоголю на морю, як з одної сторони, будуть годитися з недавним рішенням Найвисшого Суду Злучених Держав, а з другого, не будуть противитися законам чужих держав.

Як відомо, Найвисший Суд заявив, що після його розуміня, прогибіційного закона чужинецькі кораблі не мають права возити на собі алькогольних напитків ані для своїх пасажирів ані для своєї морядької залоги, коли відуть в обруб три-милевої прибережної полоси Злучених Держав, яка вважається вже приналежною до території американської держави. Зате закони чужих держав постановляють звичайно, що корабельний заряд є обовязаний мати на покладі корабля певну скількість алькоголю для личних цілий так для моряків, як і для пасажирів.

Від видання згаданого рішення Найвисшого Суду американські урядники ломали собі голову над тим, як погодити сі дві, противні собі постанови. Тепер вже, коли хвалиться, що їм вдалося найти розвязку: чужі кораблі, відважочи на американські (прибережні) води не будуть мати права мати на собі алькоголю, призначеного для пиття, але зате вони будуть мати право везти таку скількість алькоголю, яку чужі держави вважають потрібною для личних цілий, якщо корабельний лікар возьме сей алькоголь під свій заряд. Таке в має бути видане рішення вже в найблизчім часі.

БОРОТЬБА ЗА УЧАСТЬ АМЕРИКИ В СВІТОВОМУ СУДІ

НЮ ЙОРК, 24. мая. — Боротьба за приступлене Злучених Держав до світового суду при Лізі Народів, як се пропонує президент Гардинґ, обертається тепер коло питання давнійшого становища президента в нас його виборчої кампанії на президента. Відомо, президент Гарвардського університету д-р Лоувел заявив недавно, що край мав враження в нас виборів, що Гардинґ противиться ясній злуці Америки з Лігою Народів. Тепер член республиканського загальнодержавного комітету з 1920. року заходиться видати заяву, що вони розуміли становище Гардинґа не як ясну і рішуче до Ліги Народів, але як прихильне до приступлення до неї, хоча з дуже далеко йдучими застереженнями.

ФОРД ПЕРЕЛИЦИТУВАВ БАНКИРІВ В ПОЗИЧЦІ ДЛЯ МІСТА

ДЕТРОЙТ, Мишиґен, 24. мая. — Автомобілевий мілярдер Генрі Форд перелицитував нью-йоркських банкирів в позичці для міста Детройта, даючи йому два мілюни долярів позички на 4 процент, тоді як банкирі жадають тепер 4.1 ще процент.

На конто сеї позички Форд уже виплатив містови три мілюна, а півтора мілюна виплатить за кілька днів. Місто потребувало гроший на заплату біжучих видатків.

УРЯД ЗДЕРЖУЄ СВОЮ ПАРТІЮ ПЕРЕД НАПАДОМ ЕНГЛІЇ

ВАШІНҐТОН, 24. мая. — Президент Гардинґ та секретар стейту Гюз постарадися, що заряд республиканської партії відкликав напад на Англію та Францію за незаплачене коштів удержання американської армії над Реном.

НАГОДА ЛЮДЯМ ПРИХОДИТЬ АЖ В 40 РОЦІ ЖИТТЯ

Славний американський промисловець Генрі Форд каже, що дійсна нагода для осягнення нового успіху в життю чоловіка приходить аж в 40 році життя.

Особи, котрі до 40 року життя не осягнули успіху, можуть бути певні, що нагода їх власне в 40 році і поцінні братись до праці, щоб сю нагоду використати.

НЕГРАМОТНІСТЬ В БОЛЬШЕВІЇ

З конкурнції московського „большевицького" „уряду", яку переведено в 1920 році, виходить, що в Росії в на Україні є 68% неписменних.

Коли відчислити дітий у віці до 8 літ, то загалом всіх неписменних в Росії є 56 мілюнів, з того на Україні лише 12.000.000(!)

Найбільше неграмотних в армії і фльоті.

КАРНА РОЗПРАВА ПРОТИ ГАЗЕТ „УКРАЇНИ" У ВІДНІ

Своє часу виходила у Відні під редакцією Д-ра Яна Козакевича часопись під заголовком „Україна" — з французьким виданням під заголовком „L'Ukraine", якої головним завданням було поборювати клеветами перед державами антанти „Уряд Петрушевича". З уваги, що се був орган брукований найгіршого сорту, наш уряд ігнорував атаки польської реґтильки, поки не появились там донесення про „рішенє" неістнуючого „Комітету Галицької Народної Ради", в яких було сказано, що „Др. Евген Петрушевич та його уряд належать до політичного відділу німецького генерального штабу, та що Петрушевич і його товариші звязались з Люддендорфом і тайною німецькою організацією Орґеша, з метою виконання атентатів на мужів державних антанти: Пуанкаре, Мільрана, Масарика і т. д. Тоді Др. Евген Петрушевич яко Президент Національної Ради з міністрами тактичних міністерств вказане потягнути до карної одвічальности Д-ра Яна Козакевича його співробітника Сергія Чернушенка та ґенерала Грекова (який там містив те-ж свої статті), наслідком чого на день 3. мая с. р. визначено проти названих осіб пресовокарну розправу о нарушенє чести по § 487 к. з перед судом присяжних у Відні. До розправи явився тільки ґенерал Греков, який зложив заяву, в якій жалує що на Уряд Петрушевича кинено клевету.

ВІДЧИТ Д-РА ПАВЛА РОРБАХА В НЮ ЙОРКУ

Др. Павло Рорбах, відомий німецький публіцист учений та суспільний діяч, котрий перебував кілька місяців в Злучених Державах в цілі збирання фонду на допомогу голодуючих німецьких дітий, виголосив за старанням „Ліґи Американських Горожан Українського Походженя" в Ню Йорку відчит про вплив европейського положення на українську справу.

Відчит великого прийтеля українців стягнув споре число слухачів. І менча саля Народного Дому була битком набита. Др. Рорбах представив, якій уклад політичних сил в Европі та в скорім часі на полі положенє українського народа. Його виводи були такі цікаві та потерті такими фактами, що треба буде вернути до них в ловий статті. Вчасти викликає лонту дискусію та довгий ряд запитів до цікавого предлекта.

Весь дохід зі зарядженої після відчиту збірки призначений на помічі для „Німецько-українського Товариства в Берліні" в виданню місячного журнала „Ді Украйне". Збірка готівкою, декларації та продаж книжки про Німеччину принесли разом понад сто долярів.

НЕ ВИСТАРЧИТЬ ДЛЯ ОДНОГО КОМІСАРЯ

ЛЬВІВ, 10. мая. — Російські большевицькі газети повідомляють, що большевицький окупаційний „уряд" на Україні, не зважаючи на те, що Україна бідна на ліси, зачав з України вивозити лісове дерево на продаж заграницю. Досі вивозив і вивіз з України лісового дерева на суму 500.000 долярів.

БОРОТЬБА В ЦЕРКВІ НА УКРАЇНІ

Київський дневник „Більшовик" подає таку донись з Лехнівської волости в Київщині.

Недавно в церкві в селі Н. була великасумітня.

Почали сваритись в церкві — по якому краще богу молитися, чи по славянському, чи по вкраїнському. О. Пилип (так зветься пів церкви), зорганізував біля себе гвардію зі старих темних бабів, він наступ за славянську мову, молодь, навпаки — по вкраїнському.

Тут появився шум, гам, крики, не все в божім домі. Один з поважних парафіян закричав: „Досить попу з парафіянами торгуватись у церкві".

О. Пилип, боячись того щоб його не побили на деякий час сховався в церкві і його не могли знайти. Не знали, в якому божому кутку сидить святий о. Пилип.

Коли в церкві трохи утихомирилось, вийшов з свого таємного кутку о. Пилип і оголосив по славянському:

КОМАРЬ

Торік в Америці була страшенна комарів (москітів). Особливо на Південному Сході була їх тьма-тьменна. Стейт Ню Джерзи був буквально засипаний сею комашнею.

Причиною того було, що торік була мокра (наслідком частих дощів) весна і вчасне літо.

Сього року весна не була слотлива, а є досі ще студено. Літня спека ще не прийшла. Тому то сподіваються, що сього року не буде такої маси комарів як торік.

ПОСЛА ЛУЦКЕВИЧ ЗАНЕДУЖАВ

„Українське Життя" з 29. квітня с. р. повідомляє, що стан здоровля посла Марка Луцкевича в останніх днях значно погіршився, до чого причинилися події в польському соймі. Безнастанні арештовання сього мужнього українського посла. Лікарі, признали у нього початок чахотки (сухіт) длянного заборонили йому на деякий час працю. Тепер пос. Луцкевич находиться на ліквідуванню.

ЗАЧАЛА ДВА НОВІ ЗНАННЯ, ПРОЖИВШИ 50 ЛІТ

Богато людий, доживши пів століття і добившись у життю якоїсь кар'єри думає, що шлях їх життя вже скінчений і тепер можуть спочати.

Але інакше думала Американка Марія Вен Ворст. Вона у 53 році життя зачала писати оповідання і здобула собі славу.

Небаром опісля взялась до малярства. Скоро научилась малювати вже її образи на виставах штуки.

Як за новелі так і за образи вона заробляє добрі гроші.

А се тільки тому, що не складала рук і не ждала суду долі, але закотила рукави і взялась до праці. Взялась доконати великого діла. Ніхто був би не повірив, що вона доконає, але вона всетаки вірила і доконала.

БОЛГАРСЬКІ ВЧИТЕЛІ ПРОТИ ПОЛЬЩІ ГНОБИТЕЛЬКИ

Софія пишуть: В часі, коли ребування польських учителів у Болгарії, а саме в часі, коли вони приїхали зі Софії до Варни, всі болгарські вчителі місцевої ґімназії зустріли гостий, але не виголошували ніяких промов ні привітів, бо польський нарід немилосердно плюндрує Східну Галичину і нелюдськими способами убиває там визвольний рух. Німий протест болгарських учителів поділяють широкі круги варненської суспільности.

ФРАНЦУСЬКИЙ ПРЕМІЄР ПУАНКАРЕ УСТУПИВ, АЛЕ ЗАРАЗ ВІДТАК РІШИВСЯ ОСТАТИСЬ НАДАЛІ

ПАРИЖ, 24. мая. — Французький премієр Раймонд Пуанкаре уступив вчиа о 9. годині вечір зі свого становища і предложив свою резиґнацію президентови Франції, Александрови Мільранови.

Притокою резиґнації премієра Пуанкаре був вислід голосування в сенаті. Сенат заявив 148 голосами проти 104 свою некомпетенцію судити посла Марселя Кашена і других комуністів, яких французьке правительство обжаловує о змову проти безпеченства держави.

Премієр Пуанкаре має за собою палату послів, але сенат тепер вперве в історії більше радикальний ніж палата послів і Пуанкаре не має контролі над ним і сим разом стратив заяву довіря.

Одначе президент Мільран потішив премієра, що се голосоване має значінє правне а не політичне. Длятого він заявив, що його резиґнації не приймає і взиває його і весь його кабінет, щоб і надалі остались при владі.

Наслідком того премієр Пуанкаре ще далі остається на своєму становищі.

В тутешніх політичних кругах вельми счудувались висліди голосування в сенаті, бо щойно недавно Пуанкаре промовив в палаті послів про становище в Руурю і здобув признанє палати.

ЕВРОПЕЙСЬКІ УГЛЕКОПИ СДНАЮТЬСЯ З АМЕРИКАНСЬКИМИ

ЛОНДОН, 24. мая. — Секретар майнерської федерації у Великій Британії, Френк Гаджес, заявив, що вчасі недавнього побуту Джона Л. Луиса, голови американської майнерської федерації, дійшло до засадничого порозуміння між майнерськими організаціями в Америці і в Европі щодо спільної акції і співдїлання у випадку углевого страйку в котромунибудь краю.

КОМУНІСТИ ЗДОБУЛИ МІСТО В РУРЩИНІ

ГЕЛЬЗЕНКІРХЕН, Німеччина, 24. мая. — По уличній борні з поліцією, в якій згинуло 8 осіб а 70 ранено, німецькі комуністи заняли се місто в Руршині.

Німецьке правительство наказало арештувати комуністичних заговірників.

БРИТАНСЬКИЙ КАБІНЕТ ЩЕ НЕ ПОВНИЙ

ЛОНДОН, 24. мая. — Британський премієр Стенлі Болдвин предложив серови Робертови Горнови становище міністра скарбу, але він се його не приняв.

Якщо він неодмінно відкине се предложенє, так Болдвин остається і надалі також і міністром скарбу і переведе буджет в парляменті.

Завтра, в пятницю, має Болдвин представити королеви Юріеви вже весь повний міністерський кабінет.

СИН БОЛДВИНА СОЦІЯЛІСТ

ЛОНДОН, 24. мая. — Син британского премієра Стенлі Болдвина є соціялістом. Він заявив, що гордий з того, що він соціялїст.

Він бачив три роки війни у Вірменії; був увязнений Москалями і Турками, а тепер панує вибратись до Сполуч. Америки, де казав, люди не руйнують, а будують.

БОЛЬШЕВИКИ ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО ВІЙНИ І НА МОРЇ

ЛОНДОН, 24. мая. — З російських кругів повідомляють, що московський большевицький „уряд" зачинає укріплення в пристанях над Чорним морем і в Кронштаді та Петрограді.

Відкликано всі відпустки, які дала була влада военної фльоти морякам.

АНГЛІЯ ЩЕ НЕ ЗРИВАЄ ЗНОСИН З БОЛЬШЕВИЦЬКИМ „УРЯДОМ"

ЛОНДОН, 24. мая. — Британський міністерський кабінет розглядав нині відповідь московського большевицького „уряду" на ультимат Англії і порішив ще далі задержати з ним зносини без формальної конференції.

БОЛЬШЕВИКИ ХОТЯТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ ГРОШИЙ

ЛОНДОН, 24. мая. — Большевицький комісар заграничної торговлі Леонід Красін заявив представникам преси, що большевики раді би навязати тісніші зносини із Злученими Державами, бо для Росії потрібно американського капіталу, щоби розвинути країну. „Росія, казав він, заявила, що в Европі могли б порозуміні".

НОВИЙ СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ

ГАМБУРҐ, Німеччина, 24. мая. — На тутешньому конґресі другого і 2½ соціялістичного інтернаціоналу зорґанізовано Соціялістичний Робітничий Інтернаціонал на місце сих двох інтернаціоналів.

На новий інтернаціонал зголосили делеґати 30 представництв 30 національних груп.

КИТАЙСЬКІ ОПРИЧНИКИ ЩЕ НЕ ВИПУСТИЛИ ЧУЖИНЦІВ З ПОЛОНУ

ПЕКІНҐ, столиця Китаю, 24. мая. — Китайські опричники з полоненими чужинцями втікали ще далі від могил горе Китайське військо пігналось за ними в погоню.

Опричники випустили американського редактора з Шанґаю, Дж. Б. Павелла, щоби переговорював з китайським правительством.

ЄДНАЙТЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ ДО У. Н. СОЮЗА

ДО КІНЦЯ ЧЕРВНЯ С. Р. ПРИМАЄ У. Н. СОЮЗ НОВИХ ЧЛЕНІВ, СТАРШИХ І МАЛОЛІТНІХ БЕЗ ВИЯТКУ.

УРЯДНИКИ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНИ ТА ЧЛЕНКИНІ ВИКОРИСТАЙТЕ СЮ НАГОДУ І ПРИСВЯЧАЙТЕ ЗА СЕЙ ЧАС ТИСЯЧІ НОВИХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПАМЯТАЙТЕ, ЩО ЗРІСТ ЧИСЕЛЬНОЇ СИЛИ І МАЙНА У. Н. СОЮЗА СЕ ДОРОБОК УСІХ ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА!

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays.
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents the copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА.
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сити і заграницею.
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Уділ "Свободи" 83 Grand Street, Jersey City, N. J. Control 1893 Montgomery.
За сполошення редакції не відповідає.
З Канади висилають кредитні гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ДЕ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ?

Після звіту з числа членів Українського Народного Союза після місцевостий, який був поміщений в 118-ім числі „Свободи", виходить, що Український Народний Союз має на 13,123 повнолітніх членів 6,161 дітий.

Факт сей заслуге на увагу.

Після обрахунків американського уряду переписи, в Америці припадає звичайно на одну родину пятеро душ, себто муж, жінка та троє дітий. Колиб серед американських Українців було так само, тоді на кожду українську родину, записану до Українського Народного Союза, повинно припадати пересічно троє дітий в Молодечім Союзі. Значить, колиб припустити, що сих 13.000 членів се самі батьки родин, то сих дітий повинно бути в Молодечім Союзі 65,000 душ, а колиб припустити, що сих 13,000 дозрілих членів се по половині жінки а по половині мущини, тоді в Українськім Молодечім Союзі повинно бути 32,500 членів. На всякий случай, число дітий повинно виносити від 32,000 до 65,000 душ. Комуб сей рахунок видавався ще пересадженим, той най звернене увагу й на те, що на пересічну українську родину припадає більше, як на пересічну родину американську, сімейні.

Коли порівнити сей ідеал організованости української літвори з дійсним станом, коли прирівняти ідеал 32,000 до 65.000 українських зорганізованих дітий з числом дійсно зорганізованих дітий, з числом 6,000, покажеться як на долони, як слабо наша іміграція подбала за зорганізоване нашої дітвори. Колиб навіть взяти за мірило низче число, себто 32,000 та зрівняти його з 6.000 дійсно зорганізованих дітий, покажеться, що ми потрафили зорганізувати досі всего що найбільше одну пяту частину дітий, які ми повинні зорганізувати.

Отсе є такий скандальний памятник нашої національної організаційної нездарности, що ми його мусимо повалити, і то повалити як найскорше. Ми мусимо взятися до організовання дітий в Молодечий Союз. Ми мусимо зібрати в свою організацію наші діти, які будуть вести далі нашу боротьбу. Ми мусимо зорганізувати будучність нашого народа і в той спосіб запевнити будучність нашої організації на будуче покоління.

ПРЕЗИДЕНТ МАСАРИК СЕРЕД УКРАЇНЦІВ В ПОДЕБРАДАХ.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

Дня 9-ого травня (мая) с. р. завитав до Подебрад, в Чехо-Словаччині, де приміщена Українська Господарська Академія, президент чесько-словацької републики др. ТОМА Г. МАСАРИК.

Ще зранку почала прибувати з окружних сіл в численній скількости святочно прибрана людність. Всі організації місцеві з музиками та прапорами в порядку проходили по улицях і займали призначені їм місця. Камениці прибрані національними прапорами, ґірляндами, квітками. Скрізь портрети і бюсти президента Масарика.

Біля будинку готелю Крале Іжіго зібралась уся українська подебрадська кольонія; понад 400 душ. На будинку готелю поруч з чеськими українські національні прапори. Здалеку доносяться музики. Метушня розпорядчиків. Президент Масарик оглядає курортні будови. Зори всіх звернені на двері так званих „княжеїх лазень".

Нарешті появляється бодра, висока постать того, хто перевів і переводить в житте ідеї незалежности чесько-словацької держави. Президент Масарик переходить до огляду других будов курорту і нарешті повертає в бік роставаюваного української молоді і професури. Український академічний хор співає чеський гимн. Президент Масарик зупиняється, уважно слухає.

По скінченню гимну президент підходить близше до професури Академії. Н. Я. Григорів витає від імени Українського Громадського Комітету президента і представляє йому президію Академії. Ректор Академії професор Шовгенів від імени професури і студентів Академії складає президентови і в його особі чесько-словацькому народови глибоку подяку за ту допомогу, якою користується українська еміграція в Чехо-Словаччині. Підкресливши велике значіннє істнованя українського культурного огнища — Української Господарської Академії, професор Шовгенів проголосив: Слава чесько-словацькому народови та його президентови Масарикови! Серед присутних членів української кольонії залунало гучне Слава.

Президент відповів:

Сердечно дякую Вам, панове. Я добре поінформований про Вашу школу, і який Ви робите поступ. Недавно подали мені звіт про се. Тішуся в того, що у нас найшли не батьківщину, її розумієтьсе не можете найти, але у братського народу добре суспільне, яке можете бути задоволені. Самі кажете, що задоволені та щасливі. Я сам тішуся з того, що при сьому нещастю, яке постигло Росію і Вашу Україну, ми тут наші словянські програми, котрі мали перед війною, можемо бльш практично переводити. Славянська програма не загинула й не загине. Ми хочемо тепер бути, сказати-б, більш практичні ніж передше, щоб ті ідеали, більше меньше абстракті, а за Австрії вони не могли бути іншими, нині дійсности засвідчила. Оскільки се буде залежати від мене, з радостю хочу Вам і Вашим студентам допомогти.

У відповідь залунало знова „Слава".

Хор співає український гимн. Президент Масарик привітливо кланяючись, відходить.

Українська кольонія розходиться і кождий відчуває, що слова президента Масарика се дійсність. Чесько-словацький нарід майже один зі словянських народів, який не лише пропагує ідею єдности славянських народів, але й переводить її в житте; переводить щиро і безкорисно. Ол. Кодловський.

ПРО „ВУЙКА ЗІ СХОДУ".

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

Львівське „Діло" пустило в обіг крилате слівце про „вуйка зі сходу". Слівце прищепилось і пішло гуляти по широкій Україні, а принаймні по тій її частині, де той „вуйко" ще не прибрав влади до своїх рук.

Як же стоїть справа з тим „вуйком" і що кажуть про це Мудрі люде?

Послухати одних — то побито виходить, що „вуйко" чогось вартий. Володимир Винниченко у своїй статті „Єдиний революційно-демократичний національний фронт", передрукованій свого часу і в „Свободі", пише з цього приводу:

„...Який би не був погляд ріжних течій української демократії на радянську владу, всі вони повинні признати:

1. що радянська демократія є певна форма демократії; одні можуть уважати її за обмежену, нечисту форму, другі, навпаки, за чисту, позбавлену шкідливих упливів формально-ної парляментаризму; але так чи инакше система рад, вільно вибраних рад, що мають усю повноту влади, є форма народоправства, що виключає абсолютизм і поліційний централізм;

2. що за істнуючих умов і обставин на Україні це є єдина точка приєднання сил української демократії"...

Ще з меншими застереженнями висловлюється на цю тему Андрій Жук у своїй статті „Проблема Галицько-Волинської Держави:"

„...З такої противна сторона признає нам у засаді право на державність. Формально істнує там навіть українська держава, без огляду на те, який її внутрішний зміст та в яких правно-державних відносинах стоїть вона до инших східних держав. Є отже там формальна основа для обстоювання тої державности й наповнювання її бажаним змістом"...

Ще один голос, вже цілком рішучий і не ослаблений ніякими застереженнями, голос холмського „Нашого Життя":

„Одинокою правнодержавною формою нині є Радянська Україна, з якою инші держави входять у зносини й заключають договори"...

Ми навели ці голоси не для того, щоб причинитись до вияснення академічного питання: „що таке радянська Україна?" — а для того, що це питанне стало актуальним у нинішній захлиб українській і, спеціяльно галицько-українській політиці. З важністю на тім, що вирішується це питанне, вирішується також питанне пріоритету „вуйка зі сходу".

Добрий це „вуйко" чи лихий? Варто на нього покладатись чи ні.

З наведених голосів можна вивести враженне, що з тим „вуйком" дається щось розпочати. Але „Діло" на те каже:

„Надії на „вуйка зі сходу" являються небезпечною оманою не тільки тому, що вони ослаблювалиб нашу енергію в нашій боротьбі з польським походом на українські землі, а й тому, що се був би рахунок понад головами українських народних мас по той бік ризької лінії, що ставка на теперішніх володарів Великої України була би ставкою на другого ворога українства".

Хтож має рацію: ті, що вважають радянську Україну „певною формою демократії", „формальною основою для обстоювання (української) державности" й навіть „одинокою правнодержавною формою" — чи ті, що дивляться на „вуйка зі сходу" тільки як на „ворога українства"?

Дозволяємо собі покликати ще одного свідка й вислухати його компетентну думку. Тим свідком є „Український Прапор", який каже:

„...Ми не ставимося з такою обережністю до „вуйка зі сходу", як се робить „Діло". Як иншого „вуйка" нема, то й сього не треба відкидати. Коли Велика Україна (у злуці з иншими східними державами) має відограти якусь ролю в нашій боротьбі за визволенне зпід Польщі, то й цей чинник треба використати. А здаючи собі справу з фактичного стану річей на обійстю східного „вуйка", дійсно не треба на нього занадто покладатись, а де також і не треба потурати розкладовим струям, які ослаблюють відпорну силу „вуйка", проти спільних наших ворогів"...

Спробуймо тепер розглянутись у цих суперечних і ріжнорічних голосах. Насамперед посортуймо їх що до місця їх походження, бо це здається, буде найкращим способом пізнати їх вартість. Голос Винниченка лунає з Берліну, голос Жука з Відня, голос „Українського Прапору" також із Відня, голос „Українського Прапору" — також із Відня, голос „Нашого Життя" — з Холма й голос „Діла" — зі Львова. Отже лише два останні голоси походять з „кажу" з „істнуючих умов і обставин на Україні це є єдина точка приєднання сил української демократії"...

З легким і чистим сумлінням можемо останні голоси відкинути, як некомпетентні, як продиктовані не тим, що є, а тим, чого хочеться, щоб так було. Але голоси „Нашого Життя" й „Діла" все лишаються в непримиримій до себе суперечности. Вагу їх мусимо признати однаково, бо Львів і Холм — українські осередки, оточені українським морем і обвіяні українським народнім духом. Звідки ж та гостра суперечність що до оцінки східного „вуйка"?

Трошечки світла на цю тему справу кидає одна необережна фраза холмського органу. Висловлюючись проти „створення якоїсь нової України, окремої від Великої", Наше Життя" мотивує свою думку тим, що то є „буржуазна тенденція". Це словечко нам багато де-чого поясню в загальнім становищу холмського органу супроти радянської України. Коли люде говорять про „буржуазні тенденції" поза межами радянської України, то це незвичай дивне, що їм називають „вуйкові" соціялістичні тенденції. Щож, коли справа стоїть так, то дні нема про що й говорити: все й без того ясно.

Одинокою міродайним, незаслепленим ані емігрантською психольоґією, ані соціялістичними тенденціями лишається, таким чином, той голос, що називає східного „вуйка" ворогом українства. Зрештою, Винниченко також говорить не про фактично істнуючу радянську Україну, а про якусь ідеальну, неістнуючу „систему рад, вільно вибраних рад, що мають усю повноту влади"... Хтож бачив таку систему рад на істнуючій совітській Україні? Жук знов і собі каже, що „на сході істнує українська держава, без огляду на те, який її внутрішній зміст". Очевидно, сам автор уважає той зміст дуже поганим, коли радить на нього не дивитись... А „Український Прапор" так просто й признає, що **на обійстю у східного „вуйка" справи виглядають не дуже то многонадійно.**

Лишається саме „Наше Життя" з його „буржуазними", чи то-так соціялістичними тенденціями. Шкода, що цей одинокий на Холмщині орган української думки також побіг за тим самим „вуйковим" возом, за яким так безславно бігає вже котрий рік львівська „Земля і воля". Та на певнім ступені свідомости (краще булоб сказати: несвідомости) люде не мають сили встояти проти принадности голосних і трісячих гасел. Ми всі були колись молодими... З літами це минається.

Від цілого цього словесного шуму, думаємо, залишиться в нашій памяти лише назва „східного вуйка", так влучно прилучена до радянської України. Та чи дасть їй нова назва нових прихильників серед українського суспільства — в це ми рішучо не віримо.

Берлін, 9. травня.

Радянин.

НА ЯСНИЙ ШЛЯХ!

Були між нами добрі люди, які щиро вірили, що одинока дорога до збудовання української держави веде через свобідну Галичину. Склався плян, що вона має бути українським Піємонтом, відки, як із серця, буде йти свіжа струя життя на всю Україну.

Були і є ще такі, що гадали підурити Московщину, аби визволила „Західну Україну" з кіґтів Польщі. Мовляв, аби Ляхів збутись, ми з Москвою якось поладнаємо.

Нині розсипалась уже на пісок наша надія на „галицький Піємонт". Нині вже кождому ясно, що Галичина, сама в собі, не годна ніяк остоятися.

Тимчасом, коли мріли солодкі сни про „перший етап" нашої державности, московська дивізія вигубила вище десяти мілінів українського населення, а між ними більш семи мілінів самих Українців.

Хто ще нині тягне руку за Московщиною, той або сліпець або ніяковий брадник, ніяк не ліпший тих, що запродали себе на службу Ляхам.

Ми бачимо, що в Галичині цілий народ вступив уже ясно на всеукраїнський шлях, та що домагається від своїх провідників усунення з програми всяких границь, які розділяли дотепер український рід.

Пора і нашій еміґрації стати з ними в один ряд. Пора зрозуміти, що тільки злучення, всеукраїнським фронтом, добуде волю цілій Україні, а з нею і „тісніцій своїй вітчині".

Чимало байдужих і лінивих душ заколисує наш загал думками, що „виросте колись таке покоління, котре порахується і розплатиться з всіми ворогами".

Такі погрози на будучність це опіюм, це труть для національної ідеї. Ми живемо тепер і свободи хочемо тепер, а не „колись". Не здаваймо обовязку нашого визволу немовлятам і ненародженим. Не ждім, аж виростуть діти, щоби пійшли за Україну в бій!

Це правда, що голіруч годі боротись, але і це не брехня, що світові події заскочували нас досі завсіди неприготованих. Нехайби нині піднялася світова хуртовина, у якій Україна мала би можність добути волю, наша еміґрація в Америці не здобулась би і тепер на ніщо інше корні нотовання фактів та пару безцільних маніфестацій і віч.

Ми не зуміли навіть приготовити американської публичної опінії, ані подати страшних дат нашої „мартирології". Ми знаємо поміж собою про міститисяч повстанчих ватаг, про мілюни виголоджених до смерти народу, але подати це до публичного відома — не було нікому.

Зложимо пару кводрів народнього податку, зладимо віче, і вже заспокоїлись, що сповнили народній обовязок.

Ми любимо балакати аж до обмерання про революцію, а досі у нас нема загальної акції задля чинної боротьби.

Дуримо себе всілякими фантастичними сплетнями про „Гриньків Росів", а на ділі не подбаємо, щоб дати нашим шовстанцям належну поміч.

З парадою правимо панахиди за вбитих героїв, але живими героями не зацікавимося ніяк.

Вірмо у те, що хочемо вірити і залобки слухаємо тих слів, які не каламутить нашого спокою. Але дізнатися суцоп правди не хочемо і радо вкаминуємо-б кождого, хто вказує нам хоч трохи трудніший плян.

Чванимось тим, що вчинили наші люди в давній і близькій минувшині, але піти їх слідом і в думці не маємо. Ніяка частина нашого народу не має тої змоги помогти визволенню України, що наша еміґрація. Довкола бачимо приміри, як другі народи помагали з Америки добувати волю своїм; живемо на свободі і до добрі — треба тільки більше любови та енерґії для справи.

Замісць нудної балачки про те, що ми хотіли-б зробити ворогам, — зробім! Замісць несмачних теревень про революцію і пімсту — увійдім в тісні зносини з боєвими, всеукраїнськими кругами.

Американська еміґрація невинна була вже давно післати розвідну делеґацію до Европи, щоб пересвідчилась на місці про всі потреби і роботу, яка ведеться.

Нікому не прийшлось би так легко як американським відпоручникам довести до повної згоди усі національні круги, тому, що ми не замішані ні в особисті, ні в партійні спори.

Поки в краю не створиться один всеукраїнський центр із такою як всеукраїнською боєвою управою, поти усі змагання будуть тільки самодурством і даремним витраченнєм сил.

Колиб у нас, Галичан, була можність і здібність перенятя усю роботу на Україні, таке узурпаторство було-б несмачне але доцільне. Ми завели-б „галицьку диктатуру" для добра державної ідеї.

Але кождий із нас бачить, що такої змоги нема та що на Великій Україні є тисячі добрих умів і міліони горячих сердець, які не стоять тепер ніяк нище від нас ні розумом ні любовю для рідного краю.

Пора покінчити з манією патентованих патріотів. Ми не маємо монополю на український патріотизм.

В недавнім минулім були похибки і бляди так у Галичан як і в Придніпрянців.

Бравий чоловік той, хто признається, що він в блудному колі, і старається з нього вийти на ясну дорогу.

Наша сила в злуці усіх національних елементів, але та злука буде тільки тоді, коли на місці „галицької" поставимо всеукраїнську програму.

Доходять вісти з краю, що радикальна партія задумує виступити з обєднаного фронту, та що трудова партія може розкоротить на двоє. Ті невідрадні обставини, які грозять розвалом обєднаних національних рядів, вказують, що „галицька орієнтація" не всім вже нині задоволити нікого.

Єдність національного фронту і силу йому приверне тільки одно, а саме ясна всеукраїнська програма.

Американська еміґрація не сміє тільки приглядатись у ту критичну пору, але мусить приступити активно до цілої роботи.

На думку пишучого американські Українці мають велику можність спинити роздроблюванне наших національних сил через сильний напір у сторону всукраїнства.

Нашим кличем мусить бути: Хочемо центральної революційної влади для усього народу і усіх земель Соборної України, та думаємо, що правительство Петрушевича найде дорогу, щоб такий всеукраїнський уряд зложити. (с.)

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ

В. Ч., Амстердам, Н. Й. — Ви зложили $5.00 на боєвий фонд, а крім того щоріччий податок народний. Напишіть про це до „Обєднання", а воно справить після Вашого бажання.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. „Вільні Козаки", від. 110 повідомляє своїх членів, що мітинґ відбудеться дня 27. мая о годині 2. пополудни, в Ґанчак Гол. Проситься всіх членів явитись на мітинґу, бо є важні справи до полагодженя, як: справоздання контрольної комісії, вибір комітету на балю і прийняте нових членів, котрі ваші урядники в тім місяци зорганізували. Рівночасно проситься родичів, щоби вписали свої діти в Молодечий Союз. Трентонські Козаки! Покажіть що ми справді є такими, якими називаємося, що ми дійсно українська армія і дбаємо не за славу одиниць, а за силу нашого Союза — У. Н. Союза! Приходіть громадно! Най не бракує ані одного Козака ані Русалчки на тім мітинґу! У нас кари нема! Свобода! Кари на ляхів! Гаразд! — І. Маслак, секр.

ВЕСЕЛА БАНДУРА
Повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівків до музичних інструментів і танців.
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
Замовлення посилати до:
"SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

СНУЮТЬСЯ ДУМКИ

У Швайцарії вбито одного большевицького комісаря і вже кричать „червоні" на увесь світ, що цей „страшний злочин" кличе о помсту. Але колиб злити в одно місце усю кров тих міліонів людий, яких повбивали московські кати-тирани, то у тій крови можнаб утопити не тільки всіх комуністів на Україні і в Росії, але і по всьому світі. Втопив би вигідно і наших недотепів і тих запроданців, які пробують на нашій еміґрації поширювати зраду.

Один „американський соціяліст, який перебув довший час у Росії, каже, що Ленін вірят, а Троцький пустий і дурний як надутий міх. Ми давно, без нього, знали, що глупота під руку з дурійкою се знак Московщини. Біда тільки, що до того російського думана прикували нашу Україну.

Французький фільософ Тен предвидів давно, що Москалі не спосібні до самоуправи. Він казав, що конституція доведе Росію до анархії, бо московський народ це все ще азійські кочівники, які не уміють самі за себе подумати, а ідуть сліпо за своїми провідниками як вівці за бараном.

Ціла штука у Росії захопити владу. Хто дохопиться керми, той керує Московщиною, як і куди захоче. У Москалів та влада ліпша, котра вміє ліпше тиснути і мордувати. Москаль не розуміє життя без вічного страху і покорення тиранам. Москалі це природні раби-ступаки.

Як кому належиться кара смерти, то вже певне усім московським комісарам і тим помосковщеним Українцям, що вимордували тільки народу по всій Україні. Коли хто заслужив собі на страшні муки, то певне всі вони, які сповнили тільки звірств і жорстокостий у нашій батьківщині.

Тоїсамої кари вартують усі ті Ляхи, які знущалися як звірюки над знеможеним і безоружним нашим народом. А ще тяжший порахунок із тими, що обкидали нас клеветами перед світом; для тих, що брехнею і чортівськими крючками обмотали нас як тенетами і обмотавши скували в рабство.

Український селянин зложив дуже влучну приповідку про Ляхів у трох словах: „пани мої дрібонькі!" Є ще й інші, пристосовані до них: „пани як мік, вощі як біб", або: „два пайи, а одні штани". Це все характеризує справді добре Поляків і їх „панські" Усе їх „панство" одна тільки миршава тандета. Їх аристократія понавозила з Франції та других країв зверхні „манери", чудацьку поведінку, як то кажуть „вихилясом, викрутасом", але не привезла дійсного розуму із западу майже ніякого.

З тим усім завезеним добром вони виглядають так як Мурин в Африці, цілий голий, а натолові високий, лискучий „цилиндер", а у пробитих ухах завішений аж одним боку будильник, а з другого метадева сплювачка. Що й „ґатунок" їх розпитий червоний парасоль.

Не хочемо на Україні отакого зразку „культури".

Румуни „цілий, зі свого браку відвари, зі свого браку моралі, і страшної темноти. Румунські селяни це дійсні раби у румунських баронів. Живуть у землянках, а живуть так бідно і брудно, що аж жаль дивитись на ту їх нужду.

Чи скоріше, чи пізніше, там мусить вибухнути селянська революція, яка зметє усіх ілапасів, котрі тепер володіють тим краєм.

З румунськими хліборобами, коли вони прийдуть до влади, ми, Українці скоро прийдемо до згоди. Вони будуть потребувати нашої опіки і приязни, щоб закріпити свою силу. У країна дасть їм спромогу зажити своїм життєм як люди.

Ми раді бачити як найскорше у нашім правительстві заступників наших селян і міщан. Ми ждемо, не наждемось, коли створиться центральна революційна влада для усієї Соборної України. (с).

ВІЧЕ! PHILADELPHIA, PA. ВІЧЕ!
Заходом 1-го Округа Січової Орг.
— відбудесь —
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 27. МАЯ
точно о годині 1-ій пополудни
ВІЧЕ
на котрім буде промовляти знаний патріот прибувший з краю д. Целевич.
За взірцевий порядок на гали ручить
Січова Старшина.

ДОПИСІ

МІННЕАПОЛИС, МИНН.

Всі враз при народній роботі!

Вагу і розмір народної роботи можна як найскорше пізнати по дописах з поодиноких місцевостий і тому всяка місцевість повинна від часу до часу дати про себе чути загалови. На нас, американських Українців, поклала доля обовязок спомагати наших братів за океаном матеріяльно і морально. Щоби вивязатись з тої задачі ми створили центральну організацію, яка має вести провід в народній роботі. Але що зробить центральна організація, коли нема місцевих організацій? Коли поодинокі місцевости позістануть глухі на заклики і просьби то центральна організація не зможе богато доконати. Нам не треба дивитись нагучні слова, але хай за нас говорять діла а радше цифри. Виказ збірок є найкрасшим білянсом народної роботи даної громади, її патріотизму, свідомости, і самопошани. Взяти хочби такі приклади, які найбільше впадають в вічи, як справа удержання студентів, рідної школи і народнього податку. На першому місци стоїть наша громада в Міннеаполис, бо удержує весь час, від початку, аж сімох студентів, коли другі, сто разів числом більші громади, удержують по одному, чи до одному або і жадного, і чи не позоріще це для сих громад? Ми мусимо бути горді, бо видно, що ми в даному випадку красше розуміємо, а тому лежить народня сила, а сим є і буде школа і шкільна молодіж.

Дальшою справою є оподаткование. Не велика це лепта 25 ц. в місяць, а кілько громад в списі, а кілько товариств? Аж лячно! Ту опять наша громада, сміло скажу, що на першому місци, бо відношення суми $25.00, яка пересилаєть кождого місяця до „Обєднання" до числа громадян (виключивши жидівських наймитів і лицьке сміття) є оден долар на 3-ох громадян. Чомуж не може бути хоч так, як у нас, у кождій українській кольонії? Треба щоби на гарними словами все більше йшли діла. А в першій мірі хай затямять собі провідники. Нам треба поставити сильно і красше народну школу, якаб не дозволила денаціоналізуватись нашій молодій генерації! Хто заступить нас, коли наші діти не будуть ні то Українці ні то Американці? Старші повинні гуртуватись, щоби хоч на хвильку забути за клопоти дня, та хоч думкою перенестись під рідні стріхи у рідний, нещасний наш край. Беручи це під увагу, наша громада задумує приступити до великого діла, а саме до збудовання народної твердині „Народного Дому". (Тут зазначу, що наша громада нічо не має спільного з якоюсь там будовою на „норті", де зібралося кілька одиниць і хотять робити на власну руку). Тудне це діло на наші слабі сили, однак я вірю, що непохитність і витревалість міннеапольських громадян побідить. Нема що оглядатись на деякі одиниці, які до Народного Дому відносяться як вже не ворожо то бодай пасивно. Прийде час, що і вони зрозуміють свою похибку і приступлять до корисного діла. Нашим кличем хай буде: все вперед, мимо перепон, а з певностию будемо мати Народний Дім і школу та будемо все поміж найпершими українськими громадами в Америці!

Громадянин.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Оден фронт, одно імя!

Тільки недотепа або зрадник не хоче нині одного національного фронту для Українців. У боротьбі за незалежну українську державу найбільші партійні вороги мусять подати собі руки до згоди. Поки не визволимо свого нашого народу, поти кождий із нас має знати лише одно, а це, що він Українець.

Авжеж перед чужинцями зазначуймо себе усюди тимсамим іменем, звім себе ясно Українцями, а наш край Україною.

Часто-густо, ще й до тепер, покутують поміж нами ріжні кудернацькі пореклa, які роблять нас посміховищем в Америці. Є такі Українці, що звуть себе „Грік-Католикс", другі „Рутініенс", треті „Рашенс", инші „Геліпенс", ще инші „Словакс" і т. п.

Через таке чудовище, що не хочемо заявити себе всюди тим, чим справді єсьмо, а саме Українцями, Американці дивляться на нас, як на дітвахів, що навіть себе назвати не вміють.

У нас будеться тепер українська церков, але зачуваю, що десь-хтось не подбав о те, щоби тій новій церкві дати виразну назву. Місцеві часописи писалися про „греко-католицьку" і „рутенську" церкву, але нігде и есказано, що це наш український храм Божей.

Пора покінчити з чудернацькими прізвищами для наших народних інституцій! Пора виразно сказати, що ми і хто ми на кождім місци. У такім періоді, як тепер, ми мусимо боронити завзято одноцільний національний фронт і одноцільну назву „український, Україна".

Коли у старих чартерах попутують старі прізви „Ґріків, Рутеніянів і Рашенів", треба ті чартери перемінити і приняти назву властиву.

Не виставляймо себе самих на глум!

Патріотичні кольонія в Вунсакет мусить подбати о те, щоби народна інституція, якою є українська церков, не виступила із рядів всеукраїнського фронту.

Трохим Верниволя.

БОСТОН, МАСС.

Народне віче.

В старім краю наші браття готовляться до кріваваго повстання проти імперіялістичної Польщі. Рівночасно видали до всіх Українців в старім краю та на еміґрації революційну відозву, котра свого часу була поміщена у часописі „Свободі". Слова їх поклику глубоко промовили до сердець українського кому оборони Рідного Краю в нашій місцевости. По обговоренню сеї справи на зборах „Запорожської Січи", товариство рішило порозумітися з пароxією в справі скликання віча, щоби тим способом збудити укр. громаду до активної участи в боротьбі за визволення. Віче відбулось в неділю дня 6. мая, в чаді церковний під ч. 146 Арлінґтон ул. зараз по богослуженню. Віче отворив кількома словами місцевий парох, о. Пелехович та, поклікав на головуючого, Миколу Давискову, на котрого всі присутні одноголосно згодились. Голова подякував за вибір, та покликав на секретарів гром. Глию Чопика та Сасу Антонюка. Відтак попросив до слова яко першого референта о. Пелеховича, котрий у своїй бесіді зясував горе, заподіяне Ляхами нашим братам та сестрам в Галичині, Волині, Поліею і Підляшу. Ляхи зазвсобі за ціль знищити нас до коріня, а на наше місце наповадити зайдів Мазурів, котрі мали би стати панами на наших прадідних землях. Але помимо усіх звірств і страшного гнету наш нарід не подався і не піддасться ніколи ярижим наїзникам. У відповідь на насильу він присяг дня 18. марта, 1922, на горі св. Юра досмертну вірність своїй українській державі. Наші брати і сестри поклялись, що не покоряться ворогам ніколи та що будуть вести боротьбу проти цілого облудного світа, щоби добути Україні правду і свободу.

По цім о. Пелехович завізвав присутних на віче, щоби за приміром наших братів зложили також присягу, що підуть до боротьби з нашими братами, та додержать її доти, доки сонячко волі не засіяє над нашим народом, а лицькі розбишаки не зістануть прогнані аж поза Варшаву, яка вже й тепер вояне гниючим трупом польської влади.

Неможна тут представити вражіння тої присяги, яку ми всі одноцушно зложили. Щемітсердечних вирих дітий України, коли старшині вже віном пароx проводив присягу, котру подаємо тут дослівно: „Ми американські Українці присягаємо, що ніколи не погодимеся на поневолення Поляками наших братів і сестер в Галичині, Волині, Холмщині, Поліссю та Підляшу та що використаємо всяку нагоду допомогти їм скинути з себе зненавиджене ярмо неволі і злучитись з цілим укр. Народом в одній незалежній Соборній Українській Державі". На тім скінчив референт свою промову і горячо взивав до виконання сеї присяги.

Відтак голова попросив до слова д. К. Вишньовського, котрий завсіди горячо працює для народної справи. Цей представив пекучі потреби наших братів в старім краю, як приміром сироти, інваліди, рідну школу, а передовсім боевий фонд у якім є головна надія на визволенне нашого краю, бо тільки власними силами покоримо неправду і збудуємо свою Українську Державу. На сім покінчив бесідник справу промову, а громада вибрала ціль посліду то є боевий фонд, фонд революційний, на котрий, оподаткувалось більше 100 членів платити правильно кождого місяця від 50 цнт. до 1 доляра доти, доки справа буде вимагати. Гроші ці мають бути вислані впрост на руки комітету в старім краю.

Це мабуть перша громада, яка рішилась стояти в близших зносинах зі старим краєм та з дійсними оборонцями, що не жалують віддати своє життя та пролляти свою кров за нашу свободу.

Віче закликає всіх наших патріотів до спільної праці, до оподаткування на національно боевий фонд. Не повинно бути між нами ані одного Українця в Америці, котрий не платив би народного податку а крім того не складав більшої жертви на українську боїбку. Ми не сміємо оставити української революції на плечах старокрайської еміґрації. Американський гріш має бути тим середником, який дасть змогу добути оружіє і перевести орґанізацію наших боевих рядів у батьківщині.

По скінченю нарад над неесенем помочі рідному краєви виринули питання про бувший „Народний Комітет" і фонди складані Українцями в Америці. По довшій дискусії віче рішило резолюції, котрі понизше містимо:

Віче рішучо протестує проти заяви голови бувшого „Укр. Нар. Комітету", що ніби то „Укр. Народ. Комітет" яко орґанізація леґальна істнує і як така буде дальше заряджувати майном повизше згаданої орґанізації. Віче домагається диктатури, а народного рішення через голосовання, та піддання голосованню без ріжниці яка би то орґанізація не була.

Віче вадає продажі дому в Ню Йорку і зліквідовання „Укр. Нар. Комітету".

Віче закінчено відспіванням „Ще не вмерла" та „Не пора". Вічевики зложили 70 дол. народного податку і зпідбадьоренним духом розійшлись спокійно домів.

ЗА УРЯД КОМІТЕТУ:

о. Й. Пелехович, Ник. Дависьків, предсід. Іван Попик і Сава Антонюк, секретарі; Гринько, Музика, касієр.

ПОЗІР! ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ.

Укр. Амер. Горожанський Клюб

— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В ВІВТОРОК, 29-го МАЯ 1923

в Українській гали під числом 752 State St., Perth Amboy, N. J.

Початок точно о годині 7-ій вечер

Вступ для мущин 35 центів, а для женщин 25 центів.

Горожанський Клюб запрошує всі Братства і Товариства та взагалі всіх Українців прибути на наш бал. Цілий дохід буде ціль призначений на народні цілі. За добру забаву ручить

22-23 **Балевий Комітет.**

„БЕРКОВИНА"

сольова пісня з акомпаніяментом фортепяна.

Уложив і видав МИХ. ЗАЛЯ

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ

Замовлення слати на адрес:

„SVOBODA"

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Микола Богун.

НАРІД ПОБІДИТИ МУСИТЬ

Промова виголошена в день 25. березня 1923. в бараку між стрільцями робітничого відділу УГА. у Братіславі проти лукавого акту, яким французький амбасадори віддали Українську Галицьку Землю Польщі.

Брати по національности, по скитальчій недолі й по щастю, яке переживає український нарід по обох боках Збруча!

Велика світова війна, покликала до нового життя всі поневолені народи російської та австрійської держави. Маленька Фінляндія, Латвія, Литва, Чехословаччина й інші скинули ганебні для народньої чести й гідности, убийчі для розвитку народньої творчости й культури кайдани рабства. Тільки сорок-мілінонний Український Нарід далі продовжує в муках і болях виспівувати сумну пісню своєї національної траґедії, пісню гетьмана Івана Мазепи: Ой горе тій чайні, ой горе небозі, Що вивела чаєнятко при битій дорозі.

А ті, що з чистим серцем, по по своїм силам і розумі, з мечем у руках боронили своє „Святая Святих", думку національної державности — опинились на чужині, чуйно прислухуються до відгуків боротьби на своїй Батьківщині, як Тарас Бульба прислухувався мові свого сина, Остапа, якого ляхи прилюдно катували й на смерть карали у Варшаві.

Стрільці Галицької Землі!

Горечи радість одної частини нашого народу розшматованого. Зорумем є горем, чи радістю загально-українськими.

— В сей день, день жалоби Українців Галича й Володимирії — находить відгук і в серцях Українців зпонад Дніпра-Славути, він є днем і нашої жалоби.

Як колись жиди над ріками Вавилонськими день своєї жалоби, день руйнування Єрусалиму ставили над усі свої радощі, та у неволі взивали до Господа, аби ні не забув день Єрусалиму синам Едомським, що кричали: „Руйнуйте, до тла руйнуйте його!", так і нам дні наших народніх жалоб дають глибоку й сильну підставу нестримного хотіння, жадобу боротись з нашими гнобителями аж до перемоги.

Франція, що назву „Площі Революції" за часів своєї горожанської війни, у хвилі зовнішних загроз, перемінила на „Площу Згоди", ні на одну хвилю не забувала своїх Ельзас і Льотарингії, що силою зброї відібрали були від неї Німці. Через кілька десятків років справляли Французи щорічний обхід народньої жалоби, а статуї, олицетворюючі усі провінції республики, статуї Ельзас і Льотарингії, прибрані були в жалібну чорну кирею, аж до привернення їх до своєї праматери Франції.

Болісні хвилі в життю свободолюбного народу мають глибоке значіннє, бо вони перетворюють життєві обставини, приміняються до створення духових, матеріяльних і культурних сил народньої відпорности.

Стрільці!

Дні наших жалоб не можуть і не сміють бути тільки днями, в які найбільше ми відчуваємо народню поразку та захоплюємося хотіннем, стремлінням до свободи нашого народу й до оборони національної чести.

В сі дні наше серце й розум мусять ділати в найбільшій злагоді, бо се є дні перегляду наших творчих сил, сил нації, перегляд тактики — боротьби, справлене помилок, наміченне шляхів тяжкої, щоденної, визвольної праці та розпрідеління сил по найслабших ділянках нашого боевого фронту. — Тоді єднаються дійсні, реальні, здорові сили нації на життєвій засаді: „Все через Народ і для Народу!"

І яка радість у такі дні охоплює трудових борців, коли після підрахунків і порівнань виказується, що боеві сили збільшились, удесятерились, та поносеємі кріваві жертви не пропали даром.

Багато ми пережили за сі роки, багато народньої крови пролилося і від ударів наших ворогів і від слабости наших внутрішних та нашого довіря до тих, що в більшости своїй, особливо на Великій Україні, легковажили й далі легковажать свою відповідальність і перед народом і перед історією і перед своєю власною совістю.

Окружені зажерливими сусідами, що безоглядно й нахабно шматують наші землі, ми самі ще мало згуртовані й духово обєднані, замало проявили самодіяльности, відпорности й карности, а се була добра рада на під розкладовий чинник, який проявив ся в останніх разах і який свідомо чи несвідомо утворює вплив своєї диктатури над народом, часто розмишаючись із життєвими інтересами народу в цілому.

Але нарід побідити мусить. Запорукою тому благородна кров українського стрільця, пролита на широких просторах України по обидва боки Збруча, запорукою тому сила пригадуючого зі сну, воскреслюючого із мертвих — сила українського чорнозему.

Ви читали як умирали борці останнього повстання на Україні.

360 жовнірів, копаючи для вічного спокою собі могилу, розстрілювані з кулеметів, умирали з гимном на устах: „Ще не вмерла Україна".

Кождий нарід імена таких героїв золотими буквами вписує на скрижалях своєї історії, а вікопомні такі вчинки розбуджують совість і жадобу статися достойними своїх героїв мучеників навіть у слабодухів-рабів, що внаслідок матеріяльних вигод під диктателів полишають ряди свого народу або ділають йому на шкоду.

Найже і сей день, день народньої жалоби, допоможе усім нам високо вдержати свій прапор, та чесно виконувати свої обовязки свобідних духом громадян в будуччині вольної, рівноправної в сімі народів, Української Держави.

Хай жиє українське, витривале і многострадальне племя Галича й Володимирії, хай жиє вільна Соборна Україна.

ПОЗІР! БОФАЛО І ОКОЛИЦЯ, ПОЗІР

Заходом тов. ім. о. О. Нижанковського відограється представленне

В НЕВОЛІ ТЕМНОТИ

В НЕДЛЮ, ДНЯ 27. МАЯ 1923

в гали парохіяльній при збігу улиць Fillmore і Oneida.

Початок точно о годині 7-ій вечером.

На се представленне запрошуємо усіх Українців як з Бофало так і околиці. Представленне дуже гарне і грається перший раз в Бофало, тож прийдіть всі а не пожалуєте. За вдоволенне ручить — КОМІТЕТ. 22-23

НОВИНА! НОВИНА! НОВИНА!

В ЯКИЙ СПОСІБ ПОВСТАВ СВІТ

І ЗВІДКИ ВЗЯЛОСЯ ЗЛО

На сю тему буде даний ПУБЛИЧНИЙ ВИКЛАД, котрий виголосить Й. ПИЛИПІВ з Шікаґо,

В НЕДЛЮ РАНО 27. МАЯ О ГОД. 10:15

В ГАЛИ ARISTOCRAT, 69 E. 8TH ST., NEW YORK CITY

Виклад буде дуже інтересний. 23

ПРИХОДІТЬ ВСІ! ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЕ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Для Народних Домів, читалень як також і приватних хат.

ВЕЛИКИЙ КОЛЬОРОВИЙ ОБРАЗ

28x22 ЦАЛІВ

БОГУН ПІД БЕРЕСТЕЧКОМ

1651 Р.

репродукція славного малюра Івасюка.

ЦІНА $2.00.

Замовлення слати на адресу:

„SVOBODA"

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

LUCKY STRIKE

CIGARETTE

НАЙЛУЧШІ ЦИГАРЕТКИ

NGL

NORTH GERMAN LLOYD

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ

для Ваших приятелів і родини на Україні через БРЕМЕН.

Уповномочена лінія українським урядом для еміґрантів.

За тикетами і другими інформаціями пишіть до

NORTH GERMAN LLOYD

14-16 PEARL ST., NEW YORK

або до котрого небудь уповажненого агента.

ПРИХОДІТЬ ДО

БРІДЖПОРТ

Здорова сторона, близько висни, гарне сусїдьне житє, кошта життєві умірковані, людяне обходженне у фабриках.

МУЩИНИ Й ЖЕНЩИНИ

Здорові тілом, охочих йущин потрібні до Casting Shop, Rolling Mill і подібних робіт. Потрібно кілька женщин до легкої роботи на електричних і пінних пресах.

Платня і робітничі услівя добрі. Нагода до заробку.

Пришіть або приходіть особисто.

E. O. BERG

BRIDGEPORT BRASS CO.

BRIDGEPORT, CONN.

NEW YORK

HAMBURG

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH

HAMBURG AMERICAN LINE

Найкоротша дорога до всіх частин

УКРАЇНИ

Кораблі відходять тижнево з Доку 86, North River, при 46-ій ул. В полудне.

Кабіни з 2, 4 і 6 ліжками на всіх кораблях. Великі їдальні, відпочивальні і променади спацерові, включно для пасажирів 3-ої кляси. Кораблі „Mount Clay", „Hansa", „Bayern", „Mount Carroll" і „Thuringia" мають також спеціяльні кабіни.

Нові три-трубові кораблі „Resolute", „Reliance" і „Albert Ballin" перевозять 1, 2 і 3-ої кляси пасажирів.

UNITED AMERICAN LINES

30 Broadway, New York

або зверніться до агента.

СТЕФАН І. СВУСЯК

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга чесна і дешева. Доглядується автомобілі на весїля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!

ОФІСИ:

77 Morris St., Jersey City, N.J.

Tel. Montgomery 1745

45 Prospect Av., Bayonne, N.J.

Telephone 540

УКР. НАР. ДІМ, 217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.

МУЖЕСЬКИЙ ХОР ІМ. БОГДАНА ЛЕПКОГО

під проводом п. С. Савіцького, устроює

В СУБОТУ, ДНЯ 26-ГО МАЯ С. Р.

КОНЦЕРТ

в честь бл. п. о. О. Нижанковського.

В концерті беруть участь п. Ед. Велянд, скрипковий соліст, і п. Мих. Швець, басовий соліст.

Початок точно о годині 8-мій вечером.

ВСТУП $1.00 включаючи податок.

Виступаючи перший раз з концертом, Мужеський Хор ім. Богдана Лепкого хоче почтити память мученика-героя о. О. Нижанківського. Не лиш для українсьмої Мельодії посвятив бл. п. О. Нижанківський своє житє. Свої молоді літа він зужив на поборенне кацапства в Галичині. Останними силами він віддав жертвою ляцького насильства. Нехайже зрозуміє кождий Українець свій обовязок віддати честь полягшому борцеви! Нехайже не вмре нікого на концерті в його памяті. 22-23

УКРАЇНЦІ ПОЗІР МАЙТЕ, ГЛЯДІТЬ ПИЛЬНО І ЧИТАЙТЕ!

Буде новина велика:

Т-ВО ТЕРЕБОВЕЛЬСЬКА ПОМІЧ І ХОДАЧКІВ МАЛИЙ

— устроює —

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

(ПРОГУЛЬКА)

В НЕДЛЮ, ДНЯ 27-ГО МАЯ 1923 Р.

AT BELVEDERE PARK, NORTH BEACH, L. I.

ВСТУП 50 ЦЕНТІВ.

Товариші й Товаришки! Молоді і старі, панни і пані всі на пікник рокуйте, зирайтеся всі хорбою — беріть дітей з собою, пятьдесять центів не жалуйте! На пікник приїзджайте й до сходу, забавляйтеся! Там буфет буде суворий (Пір, бір і трохи годи). Смажіньки самі беріть. — Неможете цего пікнику, це, ми, перший цього року. Тож, приїзджайте всі до Діти! КОМІТЕТ.

22-23

ДОРОВКАЗ: Всі бруклінські кари що їдуть до North Beach, L. I. З Delancy Street братн кару Grand St. і елевейтор перша евня. Корона висіти на Junction Avenue.

СПРАВА СПРОВАДЖЕННЯ РОДИН З КРАЮ ДО АМЕРИКИ

Даємо безплатну пораду як спровадити Вашу родину до Америки. Як не спровадимо, вернемо гроші до 2 місяців.

Продаємо шифкарти на всі корабельні лінії.

Вертаючим до краю даємо осібні каюти.

Висилаємо доляри до краю під ґарантією.

За совісну обслугу ручимо.

Управитель Українського Еміґраційного Бюра:

В. ГАПАНОВИЧ.

За інформаціями пишіть на адресу:

UKRAINIAN IMMIGRATION BUREAU,

245 Court Street, Newark, N. J.

„Український Народний Дім"

217-219 East 6th Street, New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ТЕАТРАЛЬНА ДРУЖИНА

під зарядом і участю Д. Медова і Р. Соловієвої відограє

В КОРИСТЬ УКР. ТОВ. „ЖЕРЕБЕЦЬКА ЛЮБОВ"

В НЕДЛЮ, ДНЯ 27-го МАЯ С. Р.

МАРТИН БОРУЛЯ

комедію в 5 діях Карпенка-Карого.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.15 ВЕЧЕРОМ.

Вступ $1.10, 83 ц. і 55 ц. включаючи податок.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ.

122 **Заряд.**

ВІДБУДОВА

В СТАРІМ КРАЮ ПРОДОВЖАЄТЬСЯ

Ваші рідні оживають на Вашу поміч з Америки.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ

в доларах почтою і телеграфічно за низьку оплату і виплачуємо доларами в місці замовлення адресата.

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ

Подручуємо свої услуги в справах повороту до краю і приїзду в Америку; виробленя паспортів і афідевітів та полагоджуємо справи нотаріяльні.

Голосіть ся особисто або листовно в рідній мові до:

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ДАРОМ ДЛЯ ТЕРПЛЯЧИХ НА ПІРВУ

5,000 терпляча одержить Плапао на пробу і книжку про продукцию цілком ДАРОМ.

СПОЛИТА PLAPAOPADS є чимсь відмінним від поясів. Є вони збірником лікарняторам медицини, самі — приладжечки, в яких сильного запалення внутренностий в жилоть. — Нема пасків, сирижок, ані спружин. Не зсувають ся проте, не труть тіла і не натискають на кість, що зовсем зубос. — Тисячі осіб лічилося в дома успішно, без залишення щоденного занятя, а наслідок дасеь заужди навіть у найтірших случаях. МЯГКІ ЯК ОКСАМИТ, ЛЕГКІ ДО УЖИВАННЯ, НЕ ДОРОГІ. НАГОРОДЖЕНІ ЗОЛОТИМ МЕДАЛЕМ І ПЕРШОЮ НАГОРОДОЮ. Перебіг лїченя природний, тому повстаєся непотрібний. Доведемо вам сего, що кажемо, посилюючи вам пріпку PLAPAO цілком ДАРОМ. Напишіть свое назвиско і адресу на купоні, залучаючи 10 ц. на оплату почти і вишлеть почтою нинька.

PLAPAO LABORATORIES
3071 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Імя і назвиско .....

Адреса .....

Відправте почтою пришлеє вам безплатну пріпку PLAPAO

CUNARD

ЧИ ВАШІ РОДИЧІ ЇДУТЬ ДО АМЕРИКИ?

Американський конзуль в Ризі принимає тепер вкладкий на паспорти і віза на нову квоту. Кунард Лінія має найпоспішніші кораблі у світі. Пасажирам в шифкартах Кунард Лінії не треба довго чекати на кораблі. Кунард має представників в Росії опікуючися пасажирами доставаючи їх вирвст аж на кораблі.

Кунард Лінія одиноки з трема офісами на Україні.

В ХАРКОВІ, ул. Сверлова 53-55
В КИЇВІ, ул. МАРКА & ОДЕСІ, ул. Ленина (Ріхелієвская)

ГРОШІ ДО СОВЄТСКОЇ РОСІЇ пересилаєся гарантуючи виплату в американських доларах ЧЕРЕЗ ГОСБАНК.

Звертаєтесь до корабельних агентів або до:

CUNARD LINE
29 Broadway
New York

АКУШЕРКА МАСАЖИСТКА

Американської школи і шпитальна практика. — Порада і поміч.

PAULINE H. KORESKO
713 McLvenie St., Chester, Pa.
Bell Phone 317 c.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА

Житомирського заведення породів і Київського Зайцевського шпиталя.

ПОРАДИ І ПОМІЧ

B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 5th fl. New York
Tel. Orchard 8121

French Line
Compagnie Générale Transatlantique

ПОСПІШНА ЇЗДА НА І З УКРАЇНИ

La Savoie, June 2; Paris, June 5
Lafayette, June 23; France July 4

По всі дальші інформації звертайтеся до місцевого агента Французької Лінії або офісу компанії

19 STATE ST., NEW YORK CITY

РАТОВАННЯ ЖИТТЯ ПРИ ПОМОЧИ АДРЕНАЛІНУ

У послідних місяцях кілька случаїв лїченя адреналіном викликало велике запікавлення і оповістки в ґазетах, що при помочи цеї ліку можна мертвим людям привертати життя. Та „Журнал Американського Медичного Товариства" застановляючись над діланням цеї ліку, твердить що адреналін може привернути діяльність серця, коли воно наслідком якогось удару чи нажиму перестало битись, та не може оживити цілого організму ні привернути життя тоді, коли послідувала смерть наслідком недуги, або через знищення чи упшкодження иньших важних частий тіла.

Над нирками у кождім людськім і звірячім організмі находяться дві, так звані „надниркові" желези. Вони виділюють зі себе теч, яка ділає побуджуючо на мязи і на фровоносні проводи. Та власність тої течи була вже звісна давнійше, а у 1901-ім і 1903-ім роках лїкаки видайшли були спосіб, як виробляти подібний флюїд, який має такі побуджуючі власности і назвали його адреналіном.

У 1910-ім році два німецькі лікарі робили досліди з псами, задержуючи штучно битя їх серця, а потім вприскуючи їм туди адреналін. Дійсно по такім вприсненню серце починалось знова бити і собаки поверталя до життя. Та одначе у тих случаях, коли життя у них зовсім вигасло, то тоді вже і адреналін не помагав.

Підчас війни один німецький хірург вприсную був адреналін у серце трох смертельно ранених жовнірів. Це привернуло їх одначе лиш на деякий час до життя і вони таки померли наслідком своїх ран. Досвід одначе продовжувано і по війні і у 1919-ім році зібрано данні про случаїв, у яких вживано адреналіну. У 15-ти случаях пацієнтів „оживлено" та в нїоднім з них „оживленя" не прожив довше як 8 годин.

Щойно в 1921-ім році один німецький лікар оживив жінку, яка підчас операції „вмерла", себто якої серце перестало битись. Зразу застосовано було масаж серця через рану, яку зроблено для операції, а коли він не помагав, вприсненo адреналін. Шість мінут пройшло від моменту, коли серце задержалось до вприсненя. Та вже в 10 секунд по тім серце почало знова працювати, трохи пізнійше вернув відлих а по чотирох тижнях жінку відпущено зовсім здорову зі шпитали до домів.

Подібно успішно вжив адреналіну американський лікар при посольстві в Будапешті, др. Карло Бодон. Вприсненям цеї ліку у серце він ратував життя 66-літнього чоловіки, який вмирав наслідком серцевого удару. По 45 секундах серце почалось знова бити а по двох годинах вернула свідомість.

Кромі того др. Бодон робив ще досліди у 90 иньших случаях і з його спостережень, та зі спостережень других лікарів можна вже точно очеркнути спосіб ділання і успішність адреналіну. Отже, як вже сказано, цей лік помагає у тих случаях, де смерть загрожує наслідком насильного припинення діяльности серця. Та він є безусловний, коли воно є упшкоджене примірем простріле, а дальше, коли смерть загрожує наслідком знищення або смертельного упшкодження якогось иньшого важного органу тіла. Рівнож адреналін не поможе у тих случаях, де не лише серце припинило свою діяльність, але вже і иньші органи зомерли, або коли організм є знищений якоюсь хворобою чи отруєю. З того видно, що того „нового і чудесного" ліку, хоч як незвичайні є його власности, можна вжити у успіхом лиш у дуже небогатьох случаях.

ДОЛЯРИ ДЛЯ РОДИНИ В КРАЮ

ми вам переішемо під гарантією і ваша родина отримає ДОЛЯРИ НА ПОСЛІДНІЙ ПОЧТІ. Не посилайте в листах бо пропадуть. Оплата за пересилку не велика. Такою послугуємо гроші з краю за гроші і виплачуємо в доларах в Америці.

ШИФКАРТИ З КРАЮ ДО АМЕРИКИ

купуйте в нашім Бюрі. Наші офіси у Львові, Тернополі, Станиславові і инших містах помагають вашій родині і заопікуються. До того, ми вам гарантуємо, що наказані вам родині не могли пропасти в дорозі почтовій, так не витратите на шифкарті тільки ДЕСЯТЬ ДОЛЯРІВ. Продаємо шифкарти до краю і полагоджуємо всі грунтові справи. По інформації, пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
520 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y.
(Philadelphia Office: 322 N. 6th Street)
ЗА УПРАВУ БЮРА: — АНТІН ПАШУК, пред.

МАЛІ ФАРМИ $399.

ЗА $399 І ТО НА ВИЛЛАТ, КОЖДИЙ ДИСТАНЕ НА ВЛАСНІСТЬ ТАКИЙ З КІМНАТНИЙ ДОМОК ГОТОВИЙ ДО ЗЛОЖЕНЯ І ЗЕМЛЮ ПІД ДИМ

Потрібно тільки $50 на початок щоби прийти до власности 5000 кв. стіп землї на огород і головнім курий і корови. Наші послідоти тільки 5 миль з Ню Йорку, у найлїпшім воложенню і такие продаємо як всі інші компанії в стейті Ню Джерзи. Хто зголоситься з родиною готовий до виїзду під голгма 11, до 3. полудням, скористе з цеї оферти. Навіть коли приїдете до:

MR. VINT. BUILDER, Room 244
200 Broadway, New York City

$5 DOWN MONTHLY
$399 ROOMS

ПІЯНА І ПІЯНОЛІ

ВИ КУПІТЬ У НАШИМ СКЛЕПІ НА ДУЖЕ ДОГІДНИХ І ЛЕГКИХ УСЛІВЯХ. МАЄМО ТАКОЖ ВЕЛИКИЙ ВИБІР НОТ ДЛЯ ПІЯНОЛЬ.

ФОНОГРАФИ ВСІХ МОДЕЛЮВ І ВИРОБІВ

Вибір великий, кождий може вибрати що хоче. Купіть фонограф тепер, скористайте з наших дуже догідних і легких услівя.

ВСЕГО $1.00 ТИЖНЕВО

Нема другого склепу, в котрім знайдили так добре, що наші Українці люблять і хотять.

БІЛЬШИЙ ВИБІР УКРАЇНСЬКИХ І ДРУГИХ РЕКОРДІВ

Замовленя висилаємо почтою як: також рекорди за посліплатою до всіх міст Злуч. Держав. Пишіть по наш безплатний катальог.

EUROPEAN PIANO & PHONOGRAPH COMPANY,
10th STREET & AVENUE "A", NEW YORK, N. Y.

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ СВЯТОГО ОТЦА МИХАЇЛА

ЯК ВИ ХОРІ НА ЯКУСЬ ХРОНІЧНУ АБО ДРУГУ ХОРОБУ І ХОЧЕТЕ МАТИ СКОРУ І ПЕВНУ ПОМІЧ — РАДИМО ЗАРАЗ ЗВЕРНУТИСЬ ДО НАШОЇ МЕДИЧНОЇ ЛЯБОРАТОРІЇ. ПИШІТЬ І ПРИШЛЕТЬ ГРОШІ МОНЕ-ОРДЕРОМ, А МИ СЕЙЧАС, ВИШЛЕМО ВАМ ГАРАНТОВАНІ ЛІКИ, КОТРІ ВАМ ЗАРАЗ ПОМОЖУТЬ.

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвигнене в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплі на корчі в жолудку	2.00
Пігулки на кропульці	5.00
Кроплі до очий від западення	2.00
Лік на сальтер	5.00
Порошок до усуваня волосє з лиця і тіла	1.00
Водоробіт до вирости довгого волосє	2.00
Бусорбіт до вирости довгого волосє	1.00
Пігулки від ревматизму і ґрипи	3.00
Масть до натирання від ревматизму	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Пігулки до очищення жолудка	1.00
Фарба на сиве волосє (на всі кольори)	3.00
Масть на пришіє корости і лишаї	2.00
Геркулес, до скріплення сил і апетиту	2.00
Лік від гемороїдів	2.00
Масть до катару в носі	1.00
Кроплі до болю зубів	1.00
Крім всіх тих ліків, що тут подасмо, маємо всякі другі ліки проти всіх хронічних і задавлених хорób. За всі ліки даємо повну нашу ґваранцію. Пишіть по катальог.	
Крім і мило до сарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від проступу і інфлюенцій	3.00
Бальзам до очищення зіпсутої крови	3.00
Пігулки від болю голови	2.00
Порошок на вігілчі ноги	1.00
Лік проти болїв в горлі	2.00

- Як ви хорі на яку хронічну хоробу прийдіть сейчас до нас а наші доктори радитимуть безплатно вам порада безплатно. Їзда з ню йорку до нас бере лишень пів години.

ST. MICHAEL MEDICINE COMPANY,
DEPT. SW., CARLSTADT, N. J.

Григорій Кунашевський

Представитель всіх корабельних ліній

НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ АГЕНТ І НОТАР

ПРОДАЖА ШИФКАРТ ДО КРАЮ І З КРАЮ
(Ціна стисло Компанічна.)

СТАРАННА ОПІКА ДЛЯ РОДИН.

Пересилка Гроший до Всіх Частий Світа.
(Точна доставка, і під повною гарантією.)

СОВІСТНА ОБСЛУГА - ЗАГАЛЬНА ПОШАНА

Повне довіре серед громадян Українців по всіх стейтах Зл. Держав.

По близші інформації звертайтесь всегда на адрес:

G. KUNASHEVSKY, 179 E. 3rd ST., NEW YORK, N. Y.

РЕНИ НА АЛАСЦІ

Рени, це є звірята тої самої породи, що серни і олені. Вони живуть у північних підбугорних краях. Величиною дорівнують гуцульським коникам а з вигляду нагадують лосів. Мають лише густійшу шерсть і сильнійше розвинені рога, якими вигребують собі спід снігу свій корм, а іменно мох та засохші, завіяні трави. Кромі цего широкі ратиці помагають їм не западатися в снігах. Вони легко даються освоїти і стають зовсім домашніми звірятами, як у теплих околицях коні коровне або мули чи осли. Головно богато ренів живе у північній Европі та на Сибіри.

Перед 33 роками не було на Аласці ні одного рена. В тім самім часі досліди американського уряду виказували, що населення Аляски, Ескімоси і Індіяни вигибають наслідком недостаточних засобів поживи. Ловля китів і морських псів переводжена добре зорганізованими і заосмотреними в новітні прилади рибацькими компаніями Америки і Росії на стільки винищила ті звірята на побережу Аляски, що її жителі зі своїми нескладними прядами не могли дістати для себе потрібної поживи. Тодішний державний агент освітний Аляски Др. Ш. Джексон подорожуючи по оселях Аляски і сусідного сибірського побережа, запримітив, що на Сибіри, у таких самих клімятичних условинах і серед таких самих відносин, тамощні мешканці плекають рени, які дають їм поживу і шкіру на одяг, та яких вони вживають, як коней, до тягнення своїх саночок та переношення свого майна. Вернувши у Вашингтон др. Джексон зібрав дорогою приватних складок невеликий фонд, всего 2,146 долярів і за ті гроші у 1891-ім році купив у Сибіри 16 а у 1892-ім ще 171 рена і перевіз їх на Аляску. Пізнійше Конґрес призначував річно по 5 до 25 тисяч долярів на закупно тих пожиточних звірят. З тих невеличких через число ренів розмножилось так, що сегодня є їх на Аляски около 250.000, з чого дві третині є власністю місцевого населення, себто Індіяи і Ескімосів. Вартість тих ренів обчислюють приблизно на 6,250.000 долярів.

Кромі молока, шерсти, шкіри і робочої сили, рени дають ще дуже добре мясо. Відносно цего продукту ідуть тепер старання, щоб зробити його предметом вивозу. Для того одначе треба значно ще збільшити годівлю ренів і в тій цїли закладається відповідна школа, у якій молоді Ескімоси і Індіяни будуть вчитися, як слід плекати рени. Уже тепер одначе обовязують на Аляски деякі закони відносно плекання тих звірят і приміром не можна продавати самиць ренів нікому, лиш мешканцям Аляски, а далі є обмежене вбивання самиць на мясо.

У північній і західній частині Аляски є около 200.000 квадратових миль пустарів, не покритих лісом і через остість цїсоня непригожих під управу ріллї. Ті пустарі одначе можуть знаменито служити на пасовиска для ренів і по обчисленням можна б їх там випасати около 4.000.000. Коли не вдасться зробити і годівля ренів піднесеся до цеї висоти, а дотеперішні висліди вповні оправдують такі надії то Аляска стане одним з дуже важних продуцентів мяса, що рівночасно піднесе і добробут населення, яке, як сказано, перед трьома роками вигибало.

Паспорти, шифкарти, справи з старостами найскорше, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотаріальна.

T. J. HRYCKY CO.,
329 S. 4th Street,
PHILADELPHIA, PA.

ФАРМИ!

УКРАЇНСЬКІ КОЛОНІЇ

в горній околиці близько Ню Йорку. Нові доми на дені місячні сплати. З рами $1350 — $500 готівкою; 4 руми $1250 — $400 готівкою; 5 рум $1500 — $500 готівкою. Вода, газ, електрика. Школа, церква і шпори на місци. Пишіть або заїдьте до:

ГРИГОРАК І МЕШКА,
220 E. 6th Street, New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ ФАРМА. 51 акрів землї, дім, будинки, дім на 4 кімнати і у мебльованим, 3 коні, 3 корови, кілька 30 курий, всі машинерії потрібні на фарму, школа зараз при фарми, 2 милї до міста. Ціна $3700. Голоситься до: W. Pilko, Box 146, Salisbury Center N. Y.

ФАРМА 270 АКРІВ, 150 акрів орного ґрунту, решта пасовиско і будинчий ліс, 2 окремі сади, річка перепливає через фарму, новий дім на 12 кімнат, велика стодола, сайло і 5 других будинків, 20 голов худоби, 2 молоді коні, 500 курий, 5 бджоли, всі обсіяна; вози і машинерія, 2 милї до великого міста. Ціна $5400, готівкою $2000.

MR. PISARKO,
429 E. 6th Street, New York City
22-25

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

По причині старости продається фарма 138 акрів. Гарний сад, будівлинний ліс, озеро, новий дім на 10 кімнат, велика стодола, сайло і другі забудовання; 12 коров, 2 коні, 600 курий, гуси, качки, бджоли, всі вози і машинерія, 2 милї до великого міста, школа при фарми. Ціна $4400, готівкою $2000.

Фарма 80 акрів, дім на 8 кімнат, стодола і другі забудовання, 2 корови, кінь, 100 курий, 300 курчат; недалеко міста. Ціна $2100, готівкою $1000.

PETER OWDY,
194 Avenue A, близько 12 улиці
New York City.
22-25

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Фарма 100 акрів, сад, 15 акрів ліса, дім на 12 кімнат і 7 инших будинків, фермерська машинерія, 4 корови, кінь, 1800 курий, вози, упряжа, мляк до міста; місячний дохід $400. Ціна $5500, готівкою $1800.
09-34

Фарма 152 акрів, сад, 25 акрів ліса, дім на 11 кімнат, 6 инших забудовань, машинерія, 8 коров, 2 коні, 200 курий Ціна $4500, готівкою $1800.

A. MIKROTT,
103½ St. Marks Place (6th Street),
New York City.

ДЕШЕВІ РЕАЛЬНОСТИ В ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Дім на 2 фамілії по 4 кімнати, шпор і велика кімната поза шпором, 156 Van Horne St. Ціна $6000.

Дім на 3 фамілії обік рогу Lafayette, по 5 і 4 кімнати, ванна, всі уліпшеня, 2 гаражі. Ціна $11,500.

На спекулацію, дім з цегли на 16 фамілій, всі уліпшеня, по 4 кімнати, річний дохід $4.560. Ціна $35.000, добрі услівя. Голосити до:

І. ГНОЙНИЦА P. KENNY,
748 Grand St., Jersey City, N. J.
обік Bergen Branch Post Office.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Фарма з новорським стейці, 115 акрів, в самім місточку. Дім з 8 кімнатами і шпором зараз коло школи. 40 акрів виробленої землї, 25 акрів добірного дерева, проче пасовиско; 3 корови, 1 кінь, 100 курий, 4 свиний. Через фарму перепливає потік. Ціна 2.000 дол., готівкою 1500 дол.

Фарма, 100 акрів чистої орної землї з малим лісом добірного дерева. Дім з 10 кімнатами, 15 мінут доду від стації. Вода є в домі і в всіх будинках. Всі будівлини нові. Є все потрібна машинерія. Є 8 коров, 2 коний, 100 курий. Фарма мусить бути продана задля незгоди партнерів. Ціна 4200 дол., готівкою 2500 дол. 99—

Ukrainian Business Exchange,
245 Court Street, Newark, N. J.
Phone: Market 3541.

PAIN-EXPELLER
ПОМОЖЕ ВАМ

Коли возьмеся до помочи Pain-Expeller, БІЛЬ скоро побореся і він зникне. Скоро покажуться перші поняки ревматичного ломання, торгаючи нерви, невральгію, торгуючої сверлячої суставної болї, купіть бутельку сего сильного правдивого Pain-Expeller у всіх аптекарів і в ґенералній аптеці.

104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

ДОСТАВИТЬСЯ ВАМ БЕЗПЛАТНО

на 30 дневну пробу на жовтодайні. Вибір з 44 розмів, кольорів і великий славнозвісний Ranger розвід. Доставляємо на оплачена, по фабричним цінам.

19 мінет до заїзду на ріжні хочете. Хлопці і дівчата дешево можнаять свої місячні сплати.

Гуми, колеса та другі части до воложні звичайних цін. Пишіть по незвичайні фабричні ціни по водноїсній успіхи.

MEAD CYCLE COMPANY
Dep. B275 CHICAGO
Пишіть до нас днесь.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читаніе веде до просвіти, а просвіта — се сила.

Пишіть по цінник книжок до "СВОБОДА",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПАТЕНТИ

Даром пишемо вам тепарно ілюстрований патентний підручник. Пишіть по него днесь по українськи.

В справах патентування винахідів і продажі патентів звертайтеся з довірєм до сборних і учцивих патентових адвокатів на адрес:

A. M. WILSON, Inc.
310 Victor Building
WASHINGTON, D. C.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

Шукаю сестри КАРМЕЛЬ ПАСТЕРНАК, зі села Стрийдовець, пов. Тарнопіль. Дві роки тому перебував в Детройті, тобто чи знав або він сам, прошу зголошувати за жени: 19-24

MATRONA PASTERNAK,
42 Valuskey Street, Toronto, Ont.

ПОШУКУЮ

товариша ГРИНЯ РАТУШНОГО. Передане мешкав в Elizabeth, N. J. Хтобо о нім знав або він сам, прошу зголоситися до:

WILLIAM BLAY,
228 — 3rd Street, Jersey City, N. J.
22-25

ПОШУКУЄТЬСЯ жениця або дівчина в середних літах до самостійного ведення дому в гр. кат. священика в Пенсильванії. Домагається середного знаня ведення ґаздиньскої кухні і щоби була Українка або Словенка. Польські вистачаються. Проситься голосити з домашними даних услівий на адресі сего „Свобода", 83 Grand St., Jersey City, N. J., під „Священик."
22-27

ЗМІНА АДРЕСИ.

Отсим повідомляю своїх знакомих, що моя теперішна адреса є Mr. N. Rodak, 1429 Ryder Street, Philadelphia.
22-25

ДЯКОУЧЕТЕЛЬНЕ умовний провадити хор, давати представленя, концерти, учити дітий по скриньках і провадити вдрдеку школу дітий. Котра парохія жадала би такого дяка-учителя, прошу писати на адресу: Т. К., c/o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J.
21-5

НА ПРОДАЖ бучерня і ґросерия або прийму спільника, бо самому затяжко. Інтерес заробленний. Добра околиця. Голоситися до: Робак, 7 West St., Newark, N. J.
23-24

ДО ВИНАЙМУ КІМНАТИ НА КОНТРАХ.

Кімнати першої ласси. $5 від особи. Хто мавби охоту мешкати на контрах, прошу голоситися до: 23-24

MIKE SOKACH,
534 E. 13th Street, New York City

ДИСТАНЕТЕ ЛИШЕНЬ В НАС

Коли хочете вчитися мови, хочете дізнатися про богато цікавих таємниць, хочете забути Вані деякі клопоти, пишіть до нас по книжку котра розкаже Вам про всрельгоїдо чудні цікаві річи, залучаючи 4 цнт. маркам на пересилку. Адресуйте: 17—

THE IDEAL MAIL ORDER HOUSE,
29 E. 7th Street, New York City

ПОТІЙ

WILLIAM LAZAREK, український електик, котрий полагоджує справи по Злученім Державам і Канаді, подає до відомости, що буде удїляти всякі поради цінним даром для своїх людий як в цивільних так кримінних справах.

По інформації голоситися особисто до бюра від години 9. до 11. рано. Можна також писати за порадою, залучаючи 2 цнт. марку на відповідь.

Address:
29 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

DR. M. SMITH
16 EAST 7th STREET, NEW YORK

Tel. Orchard 6072
коло церкви св. Юрія
Говорить по українськи.

Лїчить успішно недуги мужин, женщин і дітий.

Найновершійші електричні апарати.

Український Лікар С. КАУФМАН хронічні і внутрені слабости
111 EAST 7th ST., NEW YORK
Приймає від 1. до 8.30 веч.
Новий офіс в Асторія, Л. Ай.
488 6th AVENUE, ASTORIA, L. I.
Приймає від 6.30 рано до 12 пол.
Telephone: Astoria 2572

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лїчить недуги мужин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операциї. Дає недужим безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG
206 — 2nd AVENUE,
між 12-ою а 13-ою улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Telefon: 1505 Stuyvesant

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ НЕДУГ МУЖИН І ЖЕНЩИН

як кашель, жолудок, нерви, пейнїки, кашель і инших недуг, ревматизм, нервів, ревматизм, всякі хронічні і тайні недуги.

Приймає щодня

Dr. ZINS
110 E. 16 ST., NEW YORK
Days: 4th Ave. & Irving Place
Години: від 9. рано до 8. вечер.
В неділї від 9. рано до 4. пополуд.